

Onderwerp
Advies Ontwerpbesluit
houdende wijziging van het
Besluit DNA-onderzoek in
strafzaken en het Besluit
identiteitsvaststelling verdachten
en veroordeelden

Aan: Ministerie van Justitie en Veiligheid

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

VERZONDEN 06 JUNI 2019

Organisatieonderdeel
Korpsstaf
Juridische Zaken

Behandeld door
Mr. M. Goos

Functie
Adviseur

Telefoon

E-mail

Ons kenmerk
2019-0018518

Uw kenmerk
2541376

In afschrift aan

Datum

Geachte mevrouw

Met belangstelling heb ik kennis genomen van het met uw brief van 4 april jl. ter consultatie aangeboden Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken en het Besluit identiteitsvaststelling verdachten en veroordeelden. Graag maak ik van de geboden gelegenheid gebruik om over de inhoud van dit ontwerpbesluit te adviseren.

Het ontwerpbesluit omvat een zevental wijzigingen van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken en het Besluit identiteitsvaststelling verdachten en veroordeelden. Ten aanzien van een aantal daarvan (Art. I, onder I, J, K en M, en Art. II) stel ik vast dat deze geen betrekking hebben op de politie. Ik beperk mijn opmerkingen daarom tot de volgende voorgestelde wijzigingen:

1. het opheffen van het onderscheid tussen vrijwilligers met een executieve politietaak en andere politievrijwilligers;
2. het aanwijzen van huidskleur als uiterlijk waarneembaar kenmerk;
3. het mogelijk maken van DNA-onderzoek met mobiele apparatuur op locatie; en
4. de wijze waarop verslag uitgebracht wordt door de deskundige.

Vrijwilligers

Het ontwerpbesluit regelt dat alle politievrijwilligers die zijn aangesteld voor de uitvoering van taken op het terrein van de technische recherche bevoegd zijn dezelfde handelingen uit te voeren als executieve politieambtenaren en executieve politievrijwilligers. Ik verwelkom deze wijziging omdat deze, zoals in de nota van toelichting terecht wordt opgemerkt, aansluit bij het streven politievrijwilligers zo breed mogelijk inzetbaar te doen zijn. De term 'technische recherche' wordt overigens in afnemende mate gebruikt, en meer en meer vervangen door de term 'forensische opsporing'. Ik geef u dan ook in overweging die laatste term in het ontwerpbesluit te gebruiken.

Huidskleur

In het huidige Besluit DNA-onderzoek in strafzaken zijn geslacht, ras en oog- en haarkleur aangewezen als uiterlijk waarneembare kenmerken die met DNA-onderzoek vastgesteld mogen worden. Het ontwerpbesluit voegt daar huidskleur aan toe. Dit is een waardevolle toevoeging, die het mogelijk maakt uit aangetroffen celmateriaal van een onbekende verdachte aanwijzingen over een aantal aspecten van zijn of haar uiterlijk te verkrijgen. Dit vergroot de mogelijkheden tot succesvolle identificatie, en levert daarmee een bijdrage aan de effectiviteit van de opsporing.

Onderwerp

Advies Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken en het Besluit identiteitsvaststelling verdachten en veroordeelden

Datum

5 juni 2019

Pagina

2 van 3

DNA-onderzoek op locatie

Ik ben verheugd dat het ontwerpbesluit voorziet in de mogelijkheid om het proces van DNA-onderzoek efficiënter en effectiever in te richten door de inzet van mobiele, decentrale apparatuur mogelijk te maken. Al enkele jaren worden hiervoor de nodige voorbereidingen getroffen onder de naam *Rapid DNA*. Door een deel van het DNA-onderzoek decentraal uit te voeren, kan de snelheid waarmee onderzoeksresultaten beschikbaar komen drastisch toenemen. Deze ontwikkeling past daarmee naadloos in de *Visie op forensisch onderzoek ten behoeve van de strafrechtketen* (Tweede Kamer 2018-2019, 29628, nr. 819).

In eerste instantie zal het gebruik van lokale apparatuur gericht zijn op sporenonderzoek. Doel daarbij is om uit op sporen aantreffen celmateriaal veel sneller dan via de huidige procedure een DNA-profiel af te leiden en te vergelijken met profielen van verdachten en veroordeelden in de DNA-databank. Het ontwerpbesluit sluit hierbij aan door in artikel 4a lid 1 te spreken over ‘celmateriaal van een onbekende verdachte (...) veiliggesteld of van een in beslag genomen voorwerp (...) afgenomen’. Hiermee lijkt uitgesloten dat dezelfde procedure wordt gehanteerd bij celmateriaal dat is afgenomen bij een bekende verdachte, derde of veroordeelde. Alhoewel hiervoor op dit moment geen concrete voornemens bestaan, is voorzienbaar dat de inzet van lokale apparatuur bij de uitvoering van de Wet DNA bij veroordeelden en bij DNA-onderzoek in het kader van de opsporing (art. 151a/b en art. 195a/d Sv) op enige termijn een logische en wenselijke vervolgstap zal zijn. Om die reden adviseer ik de regeling van lokaal DNA-onderzoek in het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken ook voor deze toepassingen mogelijk te maken door het gebruik van lokale apparatuur niet te beperken tot celmateriaal van onbekende verdachten.

In het voorgestelde zesde lid van artikel 4a is geregeld dat er geen gegevens achter mogen blijven op het apparaat waarmee lokaal DNA-onderzoek is uitgevoerd. Met de strekking van deze bepaling kan ik instemmen. Tegelijkertijd ontstaat door de verplichte vernietiging van gegevens een knelpunt met de accreditatie-eisen. Eén van die eisen is dat aan de Raad voor Accreditatie ten minste jaarlijks inzicht moet kunnen worden gegeven in de werking van de lokale apparatuur. Daarvoor is vereist dat de verzonden gegevens beschikbaar zijn voor onderzoek naar de juiste werking van de apparatuur. Ik verzoek u hiervoor ruimte te creëren in de formulering van artikel 4a of de nota van toelichting.

Verslag deskundige

In het ontwerpbesluit wordt geregeld dat de deskundige vooruitlopend op het versturen van zijn verslag alvast een terugkoppeling van het resultaat kan geven aan degene die het DNA-onderzoek heeft bevolen. Een snelle terugkoppeling acht ik van groot belang, maar ik vraag mij af of daarvoor een (gedelegeerd-)wettelijke regeling nodig is. Er is mijns inziens geen grond om aan te nemen dat de deskundige zonder een expliciete wettelijke grondslag onrechtmatig zou handelen indien hij het resultaat van zijn onderzoek alvast telefonisch of per e-mail doorgeeft aan de opdrachtgever. Gewaakt moet mijns inziens worden voor onnodige en te gedetailleerde regelgeving.

Verdere versnelling forensisch onderzoek

Hiervoor refereerde ik al aan de *Visie op forensisch onderzoek ten behoeve van de strafrechtketen*. In deze visie is als hoofdlijn gesteld dat het van ‘groot belang is dat de politie bij steeds meer delicten steeds meer fysieke en digitale forensische sporen verzamelt en deze sporen laat onderzoeken, om aldus tot “hard bewijs” te komen. Het is voorts van zeer groot belang dat de resultaten van die onderzoeken steeds sneller ter beschikking komen, bij voorkeur op bewijswaarde niveau en als dat niet haalbaar is op indicatief niveau. Aldus kunnen meer zaken, sneller en goedkoper worden opgelost en kan er substantieel bespaard worden op de inzet van tactische recherche capaciteit.’

Onderwerp

Advies Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken en het Besluit identiteitsvaststelling verdachten en veroordeelden

Datum

5 juni 2019

Pagina

3 van 3

Naast het gebruik van lokale apparatuur voor DNA-onderzoek kan hieraan ook bijdragen als de bevoegdheden van de hulpofficier van justitie op grond van artikel 1a van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken wordt uitgebreid tot meer delicten (dan de huidige artikelen 310/311 Sr), dan wel door een aparte, niet op bewijsgaring maar op indicatief onderzoek gerichte procedure in het onderhavige besluit op te nemen. Graag treed ik in overleg om de mogelijkheden te bezien het DNA-proces op deze wijze nog verder te versnellen, zonder daarmee de rechtswaarborgen worden aangetast waarmee dit type onderzoek dient te zijn omgeven.

Tot slot hecht ik er aan te benadrukken dat snelle inwerkingtreding van belang is van met name artikel 4a, dat het gebruik van lokale DNA-apparatuur mogelijk maakt.

Hoogachtend,

korpschef

20190607.075 11.55 0006

Postbus 264, 2501 CG Den Haag

Gezien scankamer
denV

07 JUNI 2019

anden
7 JUNI 2019
vangen